

A világ második leghosszabb függőhídja

● Tokió (MTI)

Az Ishikawajima-Harima Heavy Industries (IHI) japán nehézipari csoport vezette nemzetközi konzorcium nyerte el a megbízást a törökországi Izmit-öböl fölött átvitelű függőhíd megépítésére, amely a második leghosszabb lesz a világon. A 2,8 kilométeres híd 2002-től rövidíti le az utat Izmit és Bursa iparváros között. A jövő év vége felé kezdődik a munka az építkezésen. Az 1,4 milliárd dolláros beruházás megvalósításában az IHI-n kívül részt vesz a Mitsubishi Heavy Industries nehézipari vállalat, az NKK kohászati kombinát, a Marubeni és az Itochu kereskedőházak, a Kvaerner angol-norvég csoport és az Enka török cég is. A világ leghosszabb, kis híján 4 kilométer hosszú függőhídja a jövő évtől köti össze az Akasi-szoros két partját Japánban, Kobe közelében.

Svéd alkoholmonopólium

● Luxemburg (MTI)

A svéd hatóságok nagy megelégedéssel fogadták az Európai Unió bíróságának döntését, amellyel helyben hagyta az alkoholárúsítás állami monopóliumát. Üdvözlötték a luxemburgi Európai Bíróság állásfoglalását Finnországban is, ahol a szesz italok kiskereskedelmi forgalmazása majdnem ugyanolyan szigorú állami monopólium, mint Svédországban. A közegészségügy nagy győzelmének nevezte a döntést Gabriel Romanus, a Systembolaget állami alkoholmonopólium vezetője. „A döntés elismeri Svédország jogát ahhoz, hogy védelmezze lakosságát az alkoholizmus rombolása ellen” – mondta. Egyöntetűen üdvözlötték a döntést a politikai pártok is, hangsúlyozva, hogy az alkoholizmus elleni küzdelemben ugyanolyan fontos a hozzáférhetőség korlátozása, mint az árak magas szinten tartása. A bíróság úgy foglalt állást, hogy a szeszkereskedelmi svédországi állami monopólium nem sérti az Európai Unió irányelveit, mivel annak célja a lakosság egészségének védelme. Nem találta diszkriminatívnak azokat a kritériumokat is, amelyek alapján a svéd állam meghatározza a forgalmazható 1800-féle bort és 300-féle tömény szesz ital. Csak azt találta a szabad kereskedelmet sértő rendelkezésnek, hogy Stockholm nem engedi meg bárkinek (hanem csak arra feljogosított nagykereskedőknek) szeszitalok importját.

Szalmonella

● Kalinyingrád (MTI)

Két kisgyermek meghalt ételmérgezés következtében Oroszország kalinyingrádi területén. Annyit tudni, hogy szalmonellás fertőzésről lehet szó, de az nem ismert, hogy milyen étel okozta a tragédiát. Összesen 29 három hónapos és hét év közötti gyermek kapott fertőzést és került a kórházba a rossz minőségű élelmiszerek okozta megbetegedés miatt. Huszonegy gyereket egy gyermekotthonból szállítottak kórházba.

● Gázvezetékcsere: acél helyett műanyag Munkában a Kárász-vakond

A Dégáz Rt. jövőre is folytatja a fölüjtásokat. (Fotó: Miskolczi Róbert)

A húsz évvel is régebben lefektetett, acél gázvezetékcserejét végzi a Dégáz Rt. Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye több településén is megkezdődött a vezetékfölüjtés. Szegeden mintegy tíz kilométernyi polietilén cső kerül a földre. A műanyag vezetékekre ötven év garanciát biztosítanak a gyártók.

A Szegeden – s mint később kiderült: Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye több településén is – megindult fölüjtési program részleteiről Farkas Zoltán, a Dégáz Rt. műszaki igazgatója tájékoztatta lapunkat. A gázszolgáltatás társaság kiemelt feladatai közt szerepel a több mint húszéves acélcsőhálózat cseréje. A Dégáz Rt. üzemi-

igazgatósága alá tartozó három megyében, összesen mintegy 12 ezer kilométer hosszú gázvezeték-hálózatból 440 kilométer tesz ki az acélcsőrendszer. Szeged térségében 1300 kilométernyi gázvezeték 109 kilométer hosszúságban még acélcsövek vezetik a gázt.

A dél-alföldi földgáz-program elindulása idején, 1967-től még kizárólag acélcsővekben szállították a gázt. Az acél viszont kevésbé képes ellenállni a talajkorróziónak, mint a műanyag, ezért térségünkben – kérésre, s Magyarországon elsőként – már 1972-73-ban földre tették az első polietilén csöveket, amelyekről a folyamatos vizsgálatok bebizonyították, hogy tökéletesen ellenállnak minden külső hatásnak. A húszévesnél is régebbi műanyagvezetéseken semmiféle elváltozás nyomát

nem látni. A Dégáz Rt. szeptemberben látott neki a szegedi Kárász utca és Klauzál tér gázvezetékcserejéhez (itt hamarosan el is készülnek a munkával). Dolgoznak még a tarjáni Csörög utcában és a Pentelei soron, a Párizsi körúton és a Pulz utcában, valamint a Temesvári körút egyik csomópontjában is. Hamarosan megkezdik a Bajza utca és a Somogyi Béla utca Tisza-parti szakaszának vezetékfölüjtését is. Ugyancsak idén keritenek sorra a Torontáli tér, valamint egy Fűrj utcai tömbbelső gázcsöveinek cseréjét. A tervek szerint novemberben elkészülnek az összes, 1997-re tervezett fölüjtással.

Szegeden most mintegy 8-10 kilométernyi acélvezeték helyére kerül hazai alapanyagból és magyar üzemekben készült, kemény polietilén cső. A Dégáz Rt.

munkatársai minden munkaterületen megbeszélést ügyfeleikkel a fölüjtés miatt elkerülhetetlen szolgáltatáskorlátozás idejét és módját, s a jövőben is számítnak a lakosság türelmére és megértésére. (A lakossági megtéletről még annyit, hogy az egyik tarjáni gázos munkagödör láttán két ifjú hölgy megjegyezte: „Nézd, már itt is dolgozik a Kárász-vakond...!”)

Szegeden kívül még Csongrádon, Makón, Szentesen, Hódmezővásárhelyen, valamint Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Békéscsabán és Orosházán is folyik a gázvezeték fölüjtása. A csöveken kívül még tizenhárom gázfogadó állomást is korszerűbb berendezésekre cserélnek. Jövőre folytatódik a Dégáz Rt. vezetékfölüjtési programja.

Ny. P.

● Debrecen (MTI)

Első alkalommal rendeztek országos szavalóversenyt 1956 forradalmi lírájából: a debreceni Kölcsey Ferenc Művelődési Központban csütörtökön három kategóriában 140-en adtak elő egy-egy kötelező és szabadon választott verset Pesti József: A vulkán peremén című kötetéből.

Az 1956-os forradalom líráját sokak szerint Pesti József 1952 és 1956 között írt versei jelentik. Kötete első ízben 1966-ban Amerikában jelent meg, Magyarországon 1996-ban, a forradalom és szabadságharc 40. évfordu-

● Országos szavalóverseny '56 forradalmi lírája

lója alkalmából adták ki. E kötetből választhatnak az első hazai országos '56-os szavalóverseny résztvevői, akik három kategóriában – általános iskolás, középisko-

lás, felnőtt – versenghettek a díjakért. A legnépesebb mezőny – nyolcvan diák – a középiskolás kategóriában indult.

A zsűri értékelése szerint az általános iskolás kategóriában Katona Éva (Debrecen), a középiskolások versenyében Madarász Vanda (Szolnok), a felnőttek közül Pataki Ágnes (Kisléta) bizonyult a legjobbnak, s szerezték meg az első helyet.

Hibás szabályozók gátolják a családorvosokat

● Balatonfüred (MTI) A jelenlegi szabályozók egy része nem ösztönzi, hanem gátolja a családorvosi tevékenységet – állapították meg csütörtökön Balatonfüreden az általános orvosok országos konferenciájának nyitó ülésén.

Elismert szaktekintélyek, köztük dr. Arnold Csaba professzor, dr. Fodor Miklós és dr. Ilyés István sorolták azokat az elvárásokat, amelyek teljesítésével töltheti be az általános orvos a családorvos funkcióját és mindjárt szembe is állították azokkal a konkrét napi gondokkal. Rémálom a kispraxis – állították, hiszen a kis létszám

miatt olyan kevés pénz jut, hogy abból nem lehet szakasszisztent alkalmazni és műszereket vásárolni. A nagyobb betegszám miatt viszont „büntetik” az orvost, a többletmunkáért ugyanis relatíve egyre kevesebb pénz jut. Sajátos helyzet állt elő, miszerint ma a családorvosi hálózatban sok az orvos és kevés a szakalkalmazott. A több orvos azonban kevesebb munkára van kárhivatva, hiszen a gyógyszerfelírásban megkötötték a kezét, ezért egyre több beteget kell továbbküldeni a szakrendelőre, akkor is, ha a családorvos el tudná látni őket. – Síralmas a humánorvosi való gazdálkodás az egészségügyben – hangzottak. Szó-

ba került a kötelező szűrés is, amelyhez viszont az orvosok szerint bizonyos szankciókra lenne szükség. Például arra, hogy aki nem jelenik meg a szűrővizsgálatokon, az kevesebb táppént kapjon. Ez több európai országban már gyakorlat. Azt tapasztalják az általános orvosok, hogy a lakosság még mindig keveset tesz saját egészségének megóvásáért, a gyógyulás érdekében sem tartja be az előírásokat, különösen vonatkozik ez az alkoholbetegekre.

A családorvos-e a család orvosa témakörben szóba került az is, hogy a család szociális gondjaival ma elsőként a család orvosa szembeesül és tevékenysége a leg-

több esetben nem csak a test gyógyítására szorítkozik. Mindehhez az általános orvosoknak ma már külön szakként elismert szerteágazó tudására van szükségük. Mint Hidas István, a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületének (MAOTE) elnöke elmondta: a szakképzést egymás után tesszik le a korábbi körzeti orvosok, a végső határidő 1998. december 31. Ez az idő azonban rövidnek bizonyult és a MAOTE kezdeményezésére módosítják is az erre vonatkozó rendeletet oly módon, hogy aki már részt vesz a vizsgára előkészítő továbbképzésben, az folytathatja munkáját a határidő lejártá után is.

„A vetés nem másnap érik be”

A tegnapi nap többszörös ünnep volt Erdős János számára, hiszen nemcsak a forradalom évfordulóját, hanem a 75. születésnapját is ünnepelte, ráadásul életműve elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjé kiüntetését vehette át a köztársasági elnöktől a parlamentben.

A kiváló karnagy a kőszegi diákevek után, 55 évvel ezelőtt jött Szegedre. Már főiskolai hallgató korában bekapcsolódott a város zenei életébe, kántori végzettségét az alsóvárosi templomban kamatoztatta. Tanulmányait a háború, és a három évig tartó szovjet hadifogság szakította félbe. 1948 szeptemberében térhetett vissza Szegedre, s néhány hónap múlva már egy alkalmi kórust vezényelt. A következő években főiskolai oktatóként, majd szakvezető tanárként több kórossal is kiemelkedő sikert aratott, 1954-ben Ferencsik János kezé alá készítette elő a Psalmus Hungaricumot, amely Kodály Zoltán jelenlétében hangzott fel. 1957-től a Bartók Gyermekkórus és a MÁV Hazánk Énekkar vezetője lett, a következő évben a Szegedi Zenebarátok Kórusa, 1971-ben pedig az Ifjú Zenebarátok Kórusa alapításánál babáskodott.

● Oldalakat tenne ki sokrétű közéleti, szakmai és művészi munkásságának pusztán a felsorolása is, hiszen nemcsak a karvezetés és a tanítás foglalkoztatta, hanem zenei tárgyú írásai jelentek meg különböző lapokban – többek között a Délmagyarországban, a Muzsikában –, és a város zenei életének krónikása volt. Melyik tevékenységét tartotta ezek közül a legfontosabbnak?

– A kórusvezetést! Már diákkoromban foglalkoztam vele, s ebben zajlott le az életem. Jövőre lesz 50 éve, hogy kórusvezetőként működöm Szegeden, s azt mondhatom, mindig a kórustagjaimmal való kapcsolatomban éreztem a legfontosabbnak. A karvezető munkája különleges: csak felerészben rajta múlik az eredmény, felerészben pedig az éneklőtársakon. Nagyon hálás vagyok a sorsnak, mert mindig voltak olyanok, akik igényt tartottak arra, hogy a kezem alatt énekeljenek, és ezt mindig szívesen, odaadóan tették.

● Rajongásig szeretik a kórustagjai, mi a titka?

– Nincs más titok, csak az, hogy én is nagyon szeretem ezt a munkát, s ez jelentette szinte az életemet. Ezt érezhették meg, s talán ennek volt köszönhető, hogy mindig nagy kedvvel énekeltek velem.

● Azt mondják, Erdős János kórusait mindig messziről meg lehet ismerni a hangzásukról. Melyik hangképző iskola híve?

– Nem mondanám, hogy egy hangképző iskola követője vagyok. Az okos dolgozatot mindig igyekeztem megszívlelni. De minden technikánál sokkal fontosabb, hogy az éneklés szívből jöjjön, belülről fakadjon. Nemrégiben hallottam egy kiváló technikai felkészültségű kórust, mégsem ragadott meg, mert a belső tartalom hiányzott.

● Egykori krónikásként, kritikusként milyennek látja a mai Szeged zenei életét?

– A zenei életben nem tapasztalok visszaesést. A város opera- és hangversenyélete, és a kórusmozgalom is sok értéket mutat fel. Az ugyan néha alkalmi kórust vezényelt. A következő években főiskolai oktatóként, majd szakvezető tanárként több kórossal is kiemelkedő sikert aratott, 1954-ben Ferencsik János kezé alá készítette elő a Psalmus Hungaricumot, amely Kodály Zoltán jelenlétében hangzott fel. 1957-től a Bartók Gyermekkórus és a MÁV Hazánk Énekkar vezetője lett, a következő évben a Szegedi Zenebarátok Kórusa, 1971-ben pedig az Ifjú Zenebarátok Kórusa alapításánál babáskodott.

● Mit tanácsolna a mai pályakezdő karvezetőknek?

– Elég sok probléma akad mostanában. Az iskolai énektanárok egy részénél nem látom ma azt a buzgalmat, ami a mi korosztályunk pályakezdését jellemezte. Kicsit több lelkesedésre, odaadásra, önzetlenségre volna szükség. Nem szabad rögtön sikert várni, és elkedvetlenedni, ha az elismerés nem azonnal érkezik meg. A vetés nem másnap érik be, az hosszadalmas idő, és sok apró munkán múlik.

● Az utóbbi években komoly szakmai viták zajlottak a Kodály-módszerről. Mi a véleménye ezekről?

– Kodály elgondolásai zseniálisak, az emberi megvalósításban kell keresni a hibákat. Sajnos, az utóbbi időben az iskolai oktatásban a jelentősége visszaszorult. Évtizedeken keresztül énektanagot iskolában tanítottam, ma is bejárak a gyermekkórossal dolgozni, és tapasztalom, hogy jelentősen megcsappant az óraszám, s emiatt az énektanításban kétségeljenül van visszaesés. Az oktatásban mindig újabb és újabb elgondolások kapnak főszerepet, így egy kicsit az énektanítás ügye is háttérbe szorult manapság. Nálunk, a JGYTF Gyakorló Általános Iskolájában gyakran látogatják külföldiek az énekórákat, és elragadtatással szólnak a látottakról.

Tudom, ez nincs mindegy, ezért azt gondolom, nagyon sok múlik az embereken.

Hollósi Zsolt

Erdős János: Az énektanítás ügye ma háttérbe szorult. (Fotó: Mohos Angéla)